

Ases forslag til:

En enklere og bedre beskæftigelsesindsats

November 2017

Se potentialet

Indledning

Ase foreslår en række konkrete forenklinger af den aktive beskæftigelsesindsats. Ase mener, at beskæftigelsesindsatsen for de forsikrede ledige bør omlægges. Der skal være enklere processer, større tilfredshed hos borgerne og en større gennemskuelse mellem input og output i beskæftigelsesindsatsen.

Siden 1993, hvor den første lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik blev vedtaget, er mængden af tiltag og initiativer i beskæftigelsespolitikken - og forvaltningen af samme - taget til. Kommunerne gennem jobcentre og a-kasser er i dag de udførende led, mens styring, kontrol og rammer for IT-anvendelse i høj grad fastsættes fra et statsligt styringsniveau.

Der er en udbredt oplevelse af – både politisk og blandt aktørerne – at kompleksiteten i indsatsen er blevet for høj.¹ Prisen betales i form af uigennemskuelighed for borgere og beskæftigelsesystemets aktører samt et højt forbrug af administrative ressourcer.

Ase ønsker et enklere og bedre beskæftigelsesystem. Et system der har den enkelte ledige i centrum, og hvor der er klarhed over effekten af de mange ressourcer som anvendes i beskæftigelsesindsatsen.

---

¹ Udspil fra Danske A-kasser "Et enklere dagpengesystem". maj 2017.
Udspil fra KL "En forenkling og mere effektiv beskæftigelsesindsats. 2017
Beskæftigelsesministeren inviterer til forslag der kan forenkle beskæftigelsespolitikken, april 2017.

Udfordringerne i beskæftigelsesindsatsen

Loven om aktiv beskæftigelsesindsats er gennem årene blevet udbygget og ændret med det resultat, at den ikke varetager den enkelte lediges behov. Effektiviteten er blevet svækket, mens bureaukratiet har taget til, og udgifterne til den aktive indsats er steget.

Der er brug for en aktiv beskæftigelsesindsats, hvor der sikres sammenhæng mellem ressourceforbrug og effektivitet. At ledige sættes i centrum for en sammentænkt og individuelt tilpasset aktiv indsats, der fører til selvforsørgelse.

Beskæftigelsesindsatsen er dyr

I 2014 blev de direkte udgifter ved den aktive beskæftigelsesindsats opgjort til 11,7 mia. kr. eksklusiv forsørgelsesudgifter, hvilket er et højt niveau sammenlignet med andre lande.²

Beskæftigelsesindsatsen måles løbende fra statsligt niveau. Målingerne knytter sig til en række output-parametre; ledighed, samtaleforløb og antallet af jobcentrenes virksomhedskontakter. Der er dog ikke på tilsvarende vis samme klarhed over systemets inputfaktorer.

A-kassernes respektive administrationsudgifter kan aflæses direkte af kontingentet, mens den samlede udgift til driften af kommunernes jobcentre

må anslås. Carsten Koch-udvalget anslog i 2014 udgiften til 3,2 mia. kr. I 2016 blev udgiften anslået til 3,9 mia. kr.³

Ase mener, at en effektivisering og forenkling af beskæftigelsesindsatsen forudsætter, at der kommer større gennemskuelighed mellem input og resultater.

I Danmark er der en meget høj jobomsætning, hvor næsten 30 procent af lønmodtagerne skifter job i løbet af et år.⁴ Langt de fleste af disse ordinære job besættes effektivt gennem private jobportaler, rekrutteringsvirksomheder, netværk eller uopfordrede ansøgninger. Kun 11 procent af danske virksomheder forventede i 2016 at skulle rekruttere medarbejdere gennem et jobcenter.⁵

Man må derfor stille spørgsmålstegn ved, om det står mål med en forenklet og fokuseret beskæftigelsesindsats, at jobcentrene forsøger at optrappe formidlingen af ordinære job i konkurrence med private formidlere.

Beskæftigelsesindsatsen mangler fokus på den enkelte ledige

Kontaktforløbet for dagpengemodtagere er i dag reguleret betydeligt og standardiseret uanset, at ledige er meget forskellige og har forskellige jobmuligheder. For mange ledige opleves kontaktforløbet som rigtigt, og det kan virke meningsløst, at alle ledige skal

² Carsten Koch-udvalget, Rapport 1., februar 2014, side 25. Udgifterne til de forsikrede ledige udgjorde 2,3 mia. kr..

³ Beskæftigelsesudvalget 2015-16, BEU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 140

⁴ Ase's beregninger foretaget på baggrund af tal fra jobindsats.dk.

⁵ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering "Analyse: Virksomhedernes samarbejde med jobcentrene". oktober 2016.

Udfordringerne

Tabel 1 Det fælles og intensiverede kontaktføreløb i jobcentre og a-kasser

Måned	½	1	2	3	4	5	6
Jobcenter		Fælles samtale	Samtale	Samtale	Samtale	Samtale	Samtale
A-kasse	CV-samtale	Fælles samtale					A-kassen deltager i en fællessamtale i 5./6. måned
A-kasse (Rådighedssamtaler)		Rådighedssamtale			Rådighedssamtale		

Kilde: <http://star.dk/da/Indsatser-og-ordninger/Kontaktføreløb/Individuelt-kontaktføreløb.aspx>

igennem samme forløb uanset, hvilke kvalifikationer og erfaring de står med, når de bliver ledige.

I dag bruges der mange ressourcer på at afholde samtaler med dagpengemodtagere. Ressourcer som ikke står mål med effekter, og som derfor bør kunne anvendes bedre.

Ledige skal i dag inden for de første seks måneders ledighed til én månedlig samtale i jobcentret, hvoraf den første og sidste af disse afholdes med a-kassens deltagelse – såkaldte fællessamtaler. Herudover skal den ledige inden for de første 14 dages ledighed til en cv-samtale i a-kassen samt til to rådighedssamtaler i a-kassen. Hele ni samtaler skal den ledige dermed møde op til inden for det første halve års ledighed. I den resterende ledighedsperiode – udover et halvt år – skal ledige til samtale hver tredje måned i jobcentret og en fællessamtale seneste efter 16 måneders ledighed samt til rådighedssamtaler i a-kassen efter behov.

Dertil kommer, at den ledige måske deltager i uddannelsesforløb, aktive tilbud, fører joblog og selv står for at booke en del af samtalerne i jobcentret.

Det har vist sig, at det har været svært at efterkomme intensiteten i samtaleforløbet i det første halve års ledighed, idet omkring 50 procent af de pålagte samtaler ikke gennemføres.⁶

Langt størstedelen af de ledige dagpengemodtagere kommer hurtigt tilbage i job. Omkring to ud af tre dagpengemodtagere er ledige i mindre end 6 måneder. Det vil derfor give god mening at koncentrere ressourcerne og give en jobrettet indsats til de ledige, som ikke har så gode jobmuligheder fremfor de ledige, som hurtigt og af egen kraft kommer tilbage i beskæftigelse. En afbureaukratisering og mere individuel kontakt til de ledige vil frigive ressourcer til gavn for de ledige, som har mest behov for en indsats.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har skønnet over antallet af fællessamtaler i forbindelse med det intensiverede og fælles kontaktføreløb. Antallet af fællessamtaler, som jobcentret og a-kassen skal afholde med de ledige, anslås at kunne udgøre op til 250.000 samlet set over et år.⁷

Fællessamtaler afholdes i jobcentret. Under forudsætning af, at rejsetiden for a-kassen i gennemsnit samlet er en time, og at samtalerne grupperes, så der afholdes fællessamtaler med 4-5 ledige i træk, kan den sparede transporttid skønnes til ca. 50.000-62.500 timer om året. Besparelsen ved at fjerne fællessamtalerne kan derfor opgøres til ca. 20-25 mio. kr.⁸

⁶ FTF's forslag til forenkling af lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

⁷ STAR, Notat af 10. december 2014 "Beregningsforudsætninger for det skønnede antal samtaler i det fælles kontaktføreløb".

⁸ Transportministeriet og Transport DTU opgør den transportøkonomiske enhedspris for erhvervsrejsetid i 2017 til 407 kr. per persontime (2017-niveau).

Ases forslag

Ases forslag til en enklere og bedre beskæftigelsesindsats

1 A-kassen overtager beskæftigelsesindsatsen for forsikrede ledige

Der er brug for en aktiv beskæftigelsesindsats, hvor der sikres sammenhæng mellem ressourceforbrug og effektivitet og ikke mindst en indsats, hvor ledige sættes i centrum for en sammentænkt og individuelt tilpasset aktiv indsats, der fører til selvforsørgelse.

A-kasserne er medlemsejede foreninger, der opererer på et frit marked, hvorfor a-kasserne har en naturlig interesse i at holde medlemskontingentet nede gennem effektiv drift, og ved at ledige medlemmer hurtigst muligt kommer i beskæftigelse.

Ase foreslår, at a-kasserne overtager det fulde ansvar for beskæftigelsesindsatsen over for de forsikrede ledige gennem hele ledighedsforløbet.

A-kasserne har et godt kendskab til det enkelte ledige medlem og har stor erfaring med at formidle job. A-kasserne kan fra første ledighedsdag sætte ind med viden og kompetencer til en målrettet ind-

sats med henblik på at bringe den ledige videre i selvforsørgelse.

De ledige foretrækker a-kassens hjælp og rådgivning

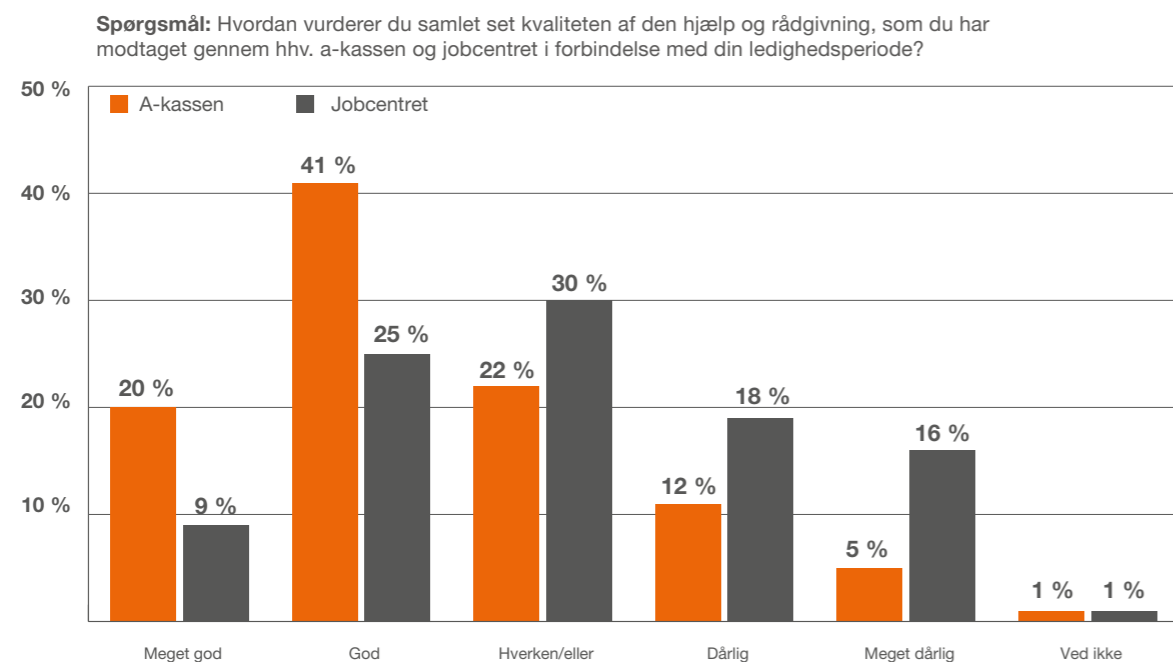
A-kasserne fik en større rolle at spille, da beskæftigelsesreformen trådte i kraft i 2015. Intentionen var, at ledige skulle tilbydes en tidlig, koordineret og sammenhængende indsats med i alt ni samtaler inden for det første halve års ledighed. De seks samtaler foregår i jobcentret, hvor a-kassen er med til to såkaldte fællessamtaler, mens den ledige skal møde til en CV-samtale og to rådighedssamtaler i a-kassen. Efter det første halve års ledighed skal den ledige møde til samtaler i jobcentret hver tredje måned og til en fællessamtale efter 16 måneders ledighed samt til rådighedssamtaler i a-kassen efter behov.

Ase foreslår,

at a-kasserne overtager det fulde ansvar for beskæftigelsesindsatsen over for de forsikrede ledige gennem hele ledighedsforløbet.

Figur 1 De ledige er meget tilfredse med A-kassens hjælp og rådgivning

Kilde: Survey gennemført af Epinion for Ase. Undersøgelsen er gennemført på Epinions Danmarkspanel i april 2017. 608 personer, som har modtaget dagpenge inden for de seneste to år, har besvaret undersøgelsen.

Oplevelsen af kontakten med henholdsvis jobcenter og a-kasse er meget forskellig, viser en rundspørge blandt ledige, der har deltaget i det fælles og koordinerede kontaktføreløb. Mens to ud af tre fandt a-kassens hjælp og rådgivning meget god eller god, havde kun en ud af tre samme vurdering af jobcentrets indsats. Hver femte vurderede jobcentrets indsats som dårlig, mens hver sjette fandt den meget dårlig. Til sammenligning fandt kun hver ottende a-kassens indsats dårlig og hver tyvende meget dårlig.

Kun hver fjortende foretrækker den aktuelle model.

Og to ud af tre foretrækker at medvirke i møder og tage dialogen med a-kassen, mens kun omkring én ud af seks foretrækker at samle dialogen i forbindelse med ledighedsforløbet i jobcentret.

Tilsyneladende har beskæftigelsesreformen og indførelsen af det koordinerede og intensiverede forløb styrket opfattelsen af, at a-kassen er mest kompetent til at stå for beskæftigelsesindsatsen.

Ledige vil helst i dialog med a-kassen

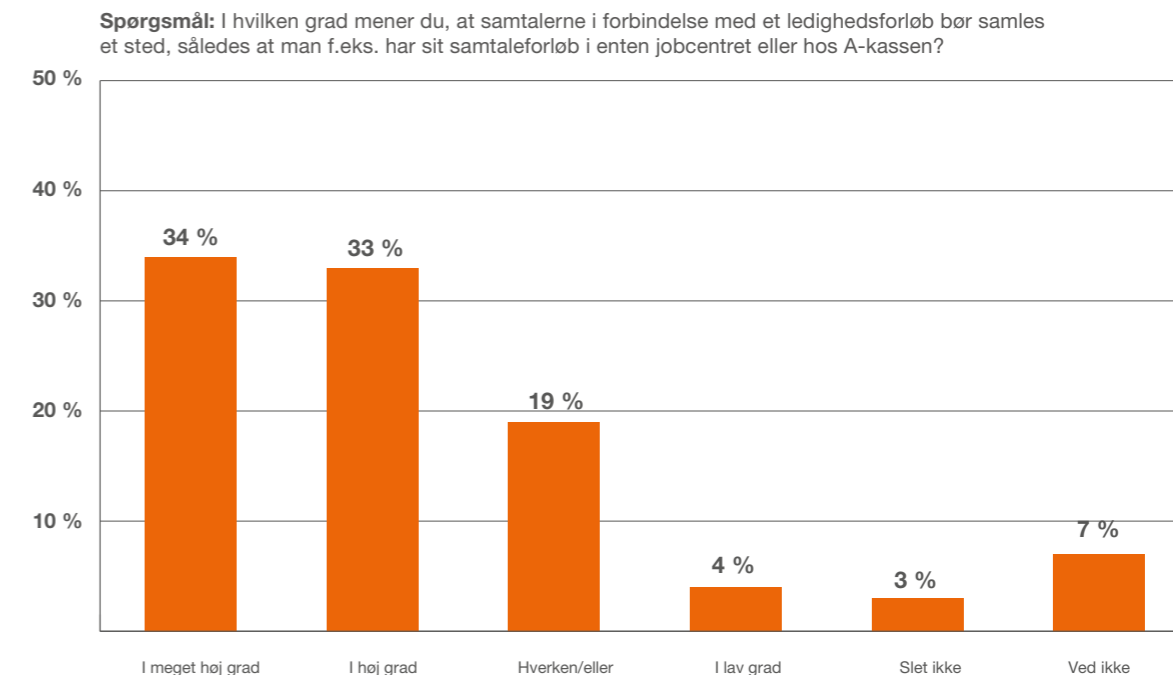
Konklusionen er entydig. Samtaler i forbindelse med ledighedsforløb bør samles ét sted – enten i a-kassen eller i jobcentret, mener to ud af tre ledige, der har prøvet forløbet med samtaler i såvel a-kasse som det kommunale jobcenter og deltaget i fællessamtaler.

Således viser analyser tilbage fra 2010 og 2014, at mere end halvdelen af de ledige allerede dengang ville foretrække a-kassen, hvis de selv kunne vælge, hvor de ville holde deres samtaler, mens mellem 13 og 18 procent ville vælge at samle deres samtaler i jobcentret.

Fakta:

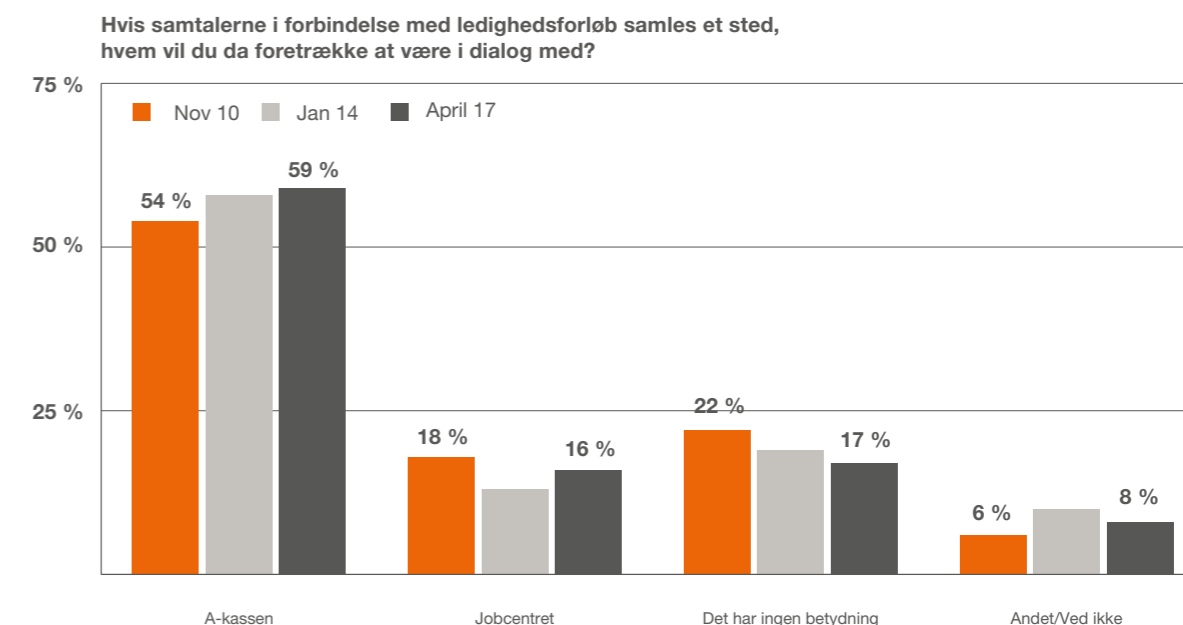
Hver femte vurderede jobcentrets indsats som dårlig, mens hver sjette fandt den meget dårlig. Til sammenligning fandt kun hver ottende a-kassens indsats dårlig og hver tyvende meget dårlig.

Figur 2 De ledige ønsker beskæftigelsesindsatsen samlet ét sted

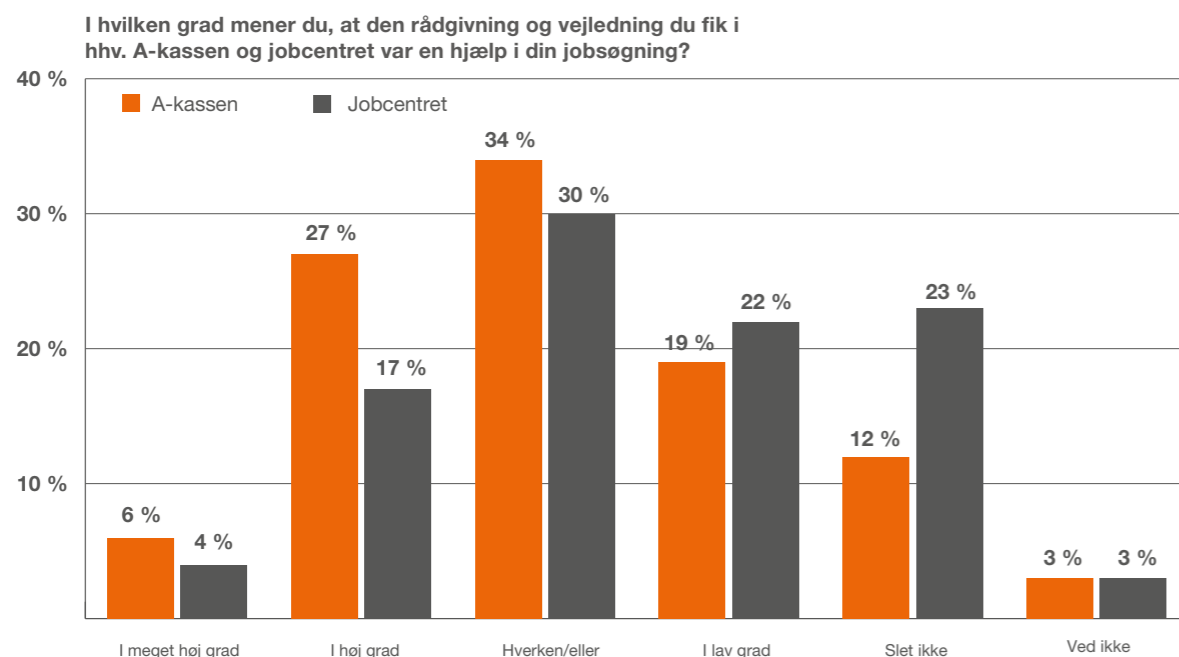
Kilde: Survey gennemført af Epinion for Ase. Undersøgelsen er gennemført på Epinions Danmarkspanel i april 2017. 608 personer, som har modtaget dagpenge inden for de seneste to år, har besvaret undersøgelsen.

Figur 3 De ledige foretrækker a-kassen

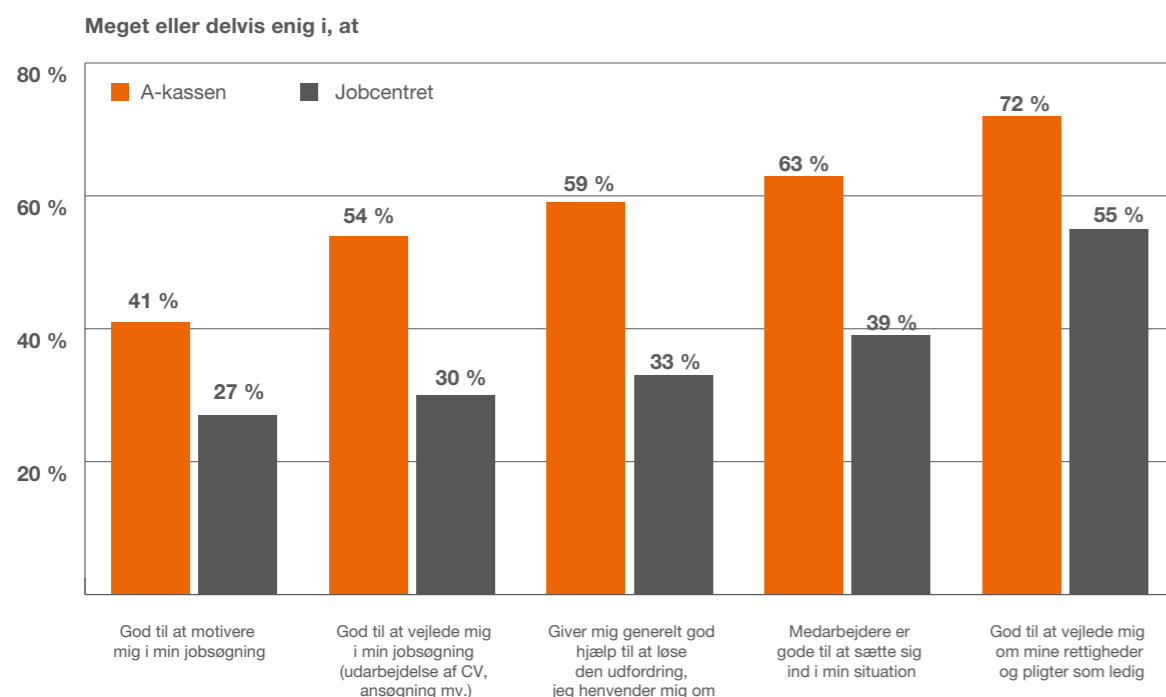
Kilde: Survey gennemført af Epinion for Ase. Undersøgelsen er gennemført på Epinions Danmarkspanel i april 2017. 608 personer, som har modtaget dagpenge inden for de seneste to år, har besvaret undersøgelsen.

Figur 4 De ledige foretrækker a-kassen

Kilde: Survey gennemført af Epinion for Ase. Undersøgelsen er gennemført på Epinions Danmarkspanel i april 2017. 608 personer, som har modtaget dagpenge inden for de seneste to år, har besvaret undersøgelsen

Figur 5 De ledige ønsker beskæftigelsesindsatsen samlet ét sted

Kilde: Survey gennemført af Epinion for Ase. Undersøgelsen er gennemført på Epinions Danmarkspanel i april 2017. 608 personer, som har modtaget dagpenge inden for de seneste to år, har besvaret undersøgelsen

Generelt vurderer de ledige a-kassens indsats i form af hjælp og rådgivning som langt den bedste i forhold til deres jobsøgning. Støtten fra a-kassen var i høj eller meget høj grad en hjælp i jobsøgningen, vurderer en ud af tre. Kun hver femte kunne sige det samme om jobcentret. Faktisk var jobcentret slet ingen hjælp, vurderer hver fjerde.

Generelt er a-kassen god til at hjælpe med de udfordringer, de ledige henvender sig med, vurderer såvel

tidligere som nuværende ledige. A-kassen vurderes ligeledes at være bedre end jobcentret i forhold til at motivere de ledige i deres jobsøgning samt til at give god vejledning i form af for eksempel udarbejdelse af cv og ansøgning mv.

En beskæftigelsesindsats, der samles i a-kasserne kan derfor bidrage til, at borgerne oplever beskæftigelsespolitikken som mere meningsfuld og sammenhængende.

Fakta:

Generelt vurderer de ledige a-kassens indsats i form af hjælp og rådgivning som langt den bedste i forhold til deres jobsøgning.

2 Det digitale kontaktføreløb

Ase foreslår et digitalt kontaktføreløb for forsikrede ledige. Med et digitalt kontaktføreløb bliver der mulighed for at erstatte samtaler med personligt fremmøde med samtaler afholdt fx telefonisk, via mail eller Skype. Det vil være a-kassen, der i dialog med den ledige afgør, hvilken samtaleform der benyttes. Samtaleformen kan variere gennem et kontaktføreløb. På denne måde skabes der større fleksibilitet i samtaleforløbet for den enkelte ledige, idet de kan henvende sig vedr. samtaler på et hvilket som helst tidspunkt i ledighedsforløbet. Således varetages de lediges forskellige behov, uanset om de har brug for hyppig kontakt til a-kassen eller ej med henblik på at blive selvforsørgende.

I dag skal ledige møde til samtaler i henholdsvis a-kassen og jobcentret. Møderne foregår ved, at ledige møder personligt op til samtaler.⁹ De meget faste rammer for dels hyppigheden af samtaler og samtaleformen gør, at samtalerne kan opfattes som

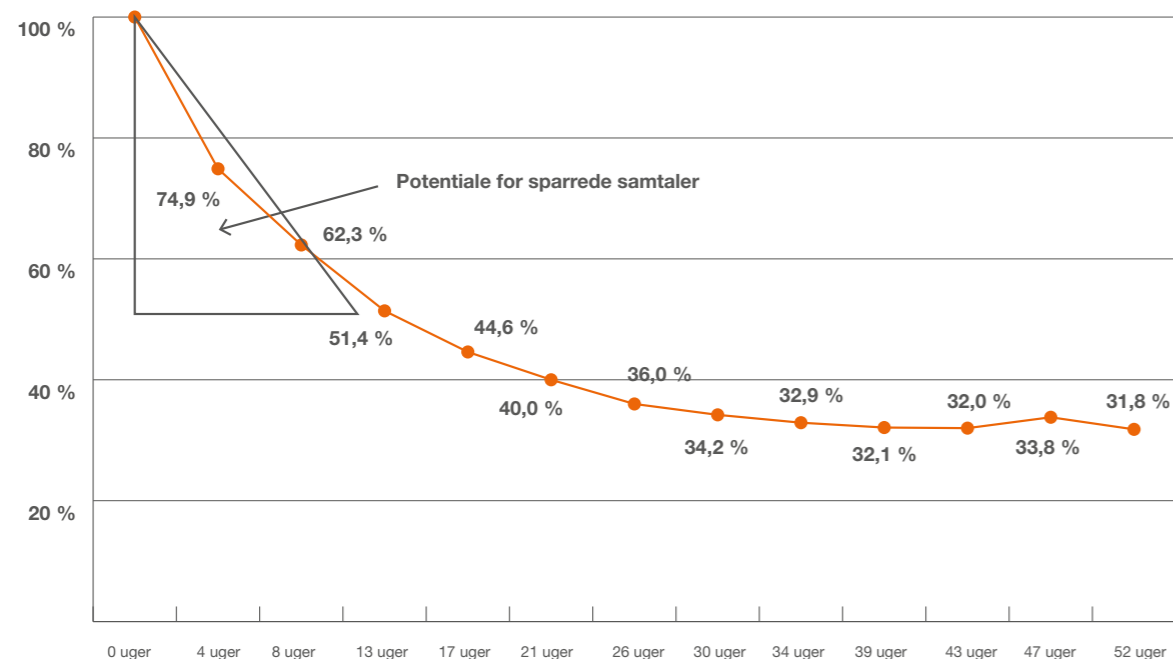
pligtsamtaler uden aktualitet, og de er dermed ikke foretrukne for aktiv sparring og dialog om beskæftigelsesmuligheder.

Med en opløsning af de meget faste rammer for, hvornår og hvordan samtale skal afholdes, bliver der mulighed for, at ledige til en hver tid kan tage initiativ til en samtale efter behov, samt at ressourcerne anvendes mest hensigtsmæssigt i forhold til dialogen med de ledige.

Langt størstedelen af ledige dagpengemodtagere kommer hurtigt tilbage i job. Omkring to ud af tre dagpengemodtagere er ledige i mindre end 6 måneder, og hver anden ledig dagpengemodtager er tilbage i job efter 3 måneders ledighed. Det vil derfor give god mening at koncentrere ressourcerne om indsatsen til de ledige, som ikke har så gode jobmuligheder fremfor de ledige, som hurtigt og af egen kraft kommer tilbage i beskæftigelse.

⁹ Samtalerne skal som udgangspunkt afholdes ved personligt fremmøde, men kan afholdes telefonisk, digitalt eller på anden måde, hvis den ledige er i tilbud, fx i løntilskud eller virksomhedspraktik, eller underlagt en mindre intensiv indsats, eksempelvis fordi den ledige er på vej i ordinær beskæftigelse.

Figur 6 Lediges anciennitet i dagpengesystemet for ledige indplaceret i 1. kvartal 2016

Anm: Kurven viser tilbagefald til alle ydelser. Ved denne opgørelse registreres det kun som en afgang fra ledighed som dagpengemodtager, hvis man overgår til beskæftigelse, en SU-godkendt uddannelse eller bliver selvforsørget. Det påvirker således ikke overlevelseskurven, hvis man overgår til andre offentlige forsørgelsesydelser.

Kilde: www.jobindsats.dk

Med et fleksibelt og digitalt kontaktføreløb er der mulighed for at tilrettelægge indsatsen individuelt og tilpasset den enkelte lediges behov, og dermed kan der også spares ressourcer på samtaler til de ledige, som hurtigt forlader ledighed for et job. Under forudsætning af, at de 50 pct. af ledige, som er tilbage

i job inden for 3 måneders ledighed, ikke har behov for personlige samtaler, vurderes det, at ca. 100.000 samtaler kan spares ved et digitalt kontaktføreløb. Dette skal ses i sammenhæng med, at det skønnes, at ca. 980.000 samtaler forventes afholdt i dag.¹⁰

3 Beskæftigelsesindsatsen skal støtte op om iværksætteri

Beskæftigelsesindsatsen er i dag udelukkende tilrettelagt med det formål, at ledige hurtigst muligt kommer tilbage til arbejdsmarkedet i ordinær lønmodtagerbeskæftigelse. Den lønmodtagerkultur, der gælder på arbejdsmarkedet, gælder ligeledes i jobcentret.

Ase mener, at den aktive beskæftigelsesindsats skal understøtte, at ledige kommer i beskæftigelse og

dermed kan forsørge sig selv – enten i form af selvstændig virksomhed eller som lønmodtager.

Beskæftigelsesindsatsens ensidige fokus på at ledige skal tilbage til arbejdsmarkedet i et lønmodtagerjob, harmonerer ikke med de lediges ønsker til indsatsen. Hver tredje ledig dagpengemodtager ønsker, at beskæftigelsesindsatsen i højere grad rettes mod en tilværelse som iværksætter. De mener, at indsatsen

¹⁰ Beregninger er foretaget på baggrund af antal personer, der er ledige eller i aktivering, fra 3. kvartal 2016 til 2. kvartal 2017, samt overlevelsestal for ledige og dagpengemodtagere i aktivering, der var indskrevet i dagpengesystemet i 1. kvartal 2016, i året 2016.

skal tilrettelægges, så ledige kan vælge forløb, der ruste dem til start af egen virksomhed.

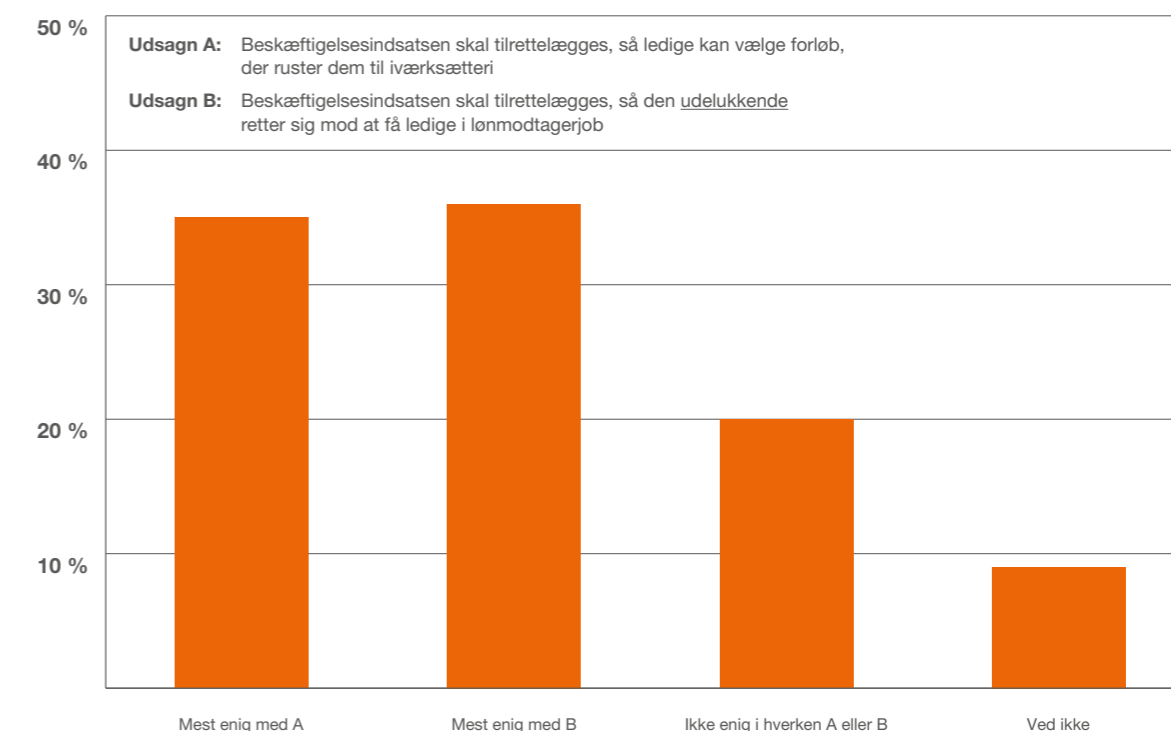
I løbet af efteråret skal Folketinget behandle et forslag om et nyt dagpengesystem for fremtidens arbejdsmarked.¹¹ Her vil det blive muligt at starte en selvstændig virksomhed op og samtidig modtage dagpenge, også hvis formålet er, at virksomhe-

den skal blive en levevej.¹² Ligeledes er det muligt, at selvstændige kan modtage dagpenge i 30 uger, hvis deres virksomhed defineres som bibeskæftigelse. Dog er der krav om, at den selvstændige sideløbende med virksomheden skal stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet, herunder tage arbejde med dags varsel, samt aktivt søge job og deltage i aktive tilbud.

Ase mener,

at den aktive beskæftigelsesindsats skal understøtte, at ledige kommer i beskæftigelse og dermed kan forsørge sig selv – enten i form af selvstændig virksomhed eller som lønmodtager.

Figur 7 Ønske om en beskæftigelsesindsats rettet mod iværksætteri

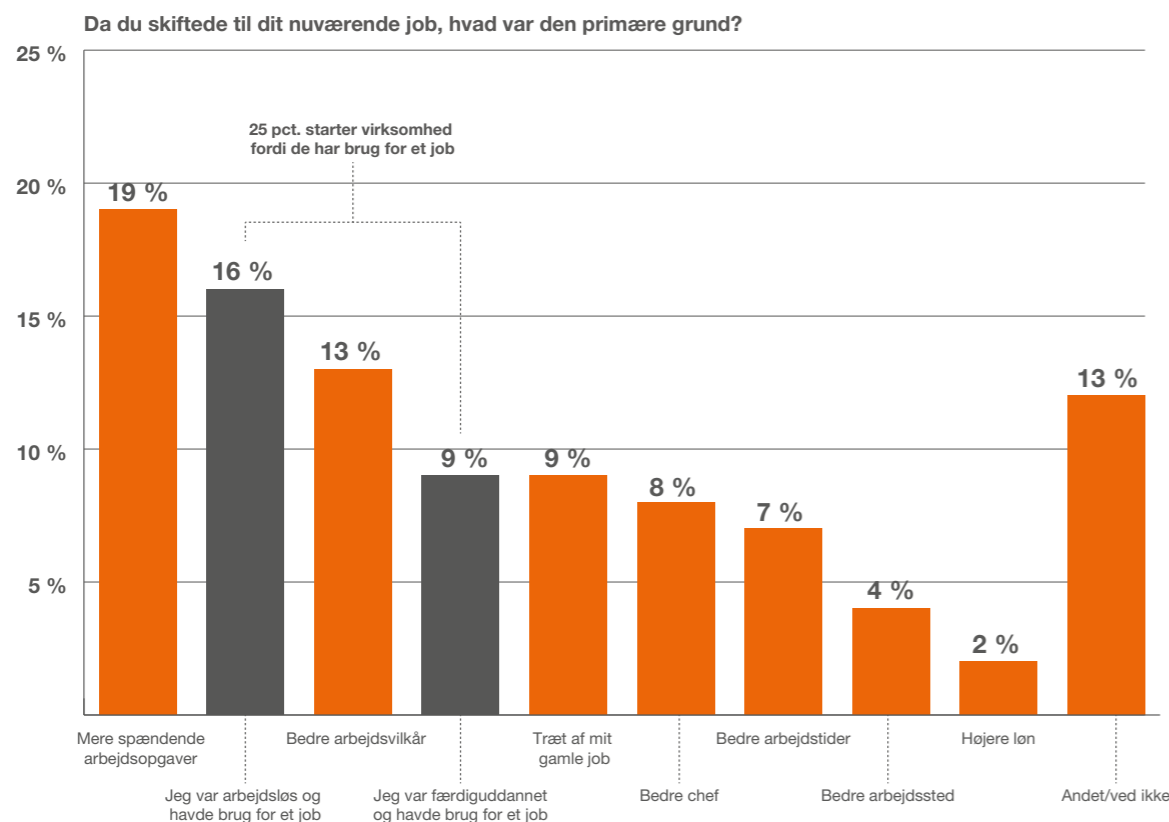

Kilde: Epinion har for Ase gennemført undersøgelsen - april 2017. 608 personer, der modtager eller har modtaget dagpenge inden for de seneste 2 år, har besvaret undersøgelsen.

¹¹ https://www.regeringen.dk/media/4102/lovgivning-folketingsaaret-2017-2108_web.pdf, Ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. samt evt. andre love (Nyt dagpengesystem for fremtidens arbejdsmarked) (Nov I)

¹² Aftale om et nyt dagpengesystem for fremtidens arbejdsmarked af 18. maj 2017. Bag aftalen står følgende partier: Regeringen (Venstre, Det konservative Folkeparti og Liberal Alliance), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

Figur 8 Hver fjerde iværksætter starter på grund af arbejdsløshed

Kilde: Deloitte. Tallene i undersøgelsen er baseret på i alt 2086 interview med repræsentativt udvalgte danskere i arbejde.

Hver fjerde iværksætter starter på grund af arbejdsløshed

Hver fjerde virksomhed startes af ledige, og der er dermed et potentiale for at støtte op om iværksætteri blandt denne gruppe. Deloitte har undersøgt, at i alt 16 pct. af de selvstændige startede som virksomhedsejere, fordi de var arbejdsløse og havde brug for et job, mens 9 pct. var nyuddannede og skulle ind på arbejdsmarkedet. Udover behovet for at få et job er især spændende arbejdsopgaver årsagen til at forfølge iværksætterdrømmen.

ASE mener, at den aktive beskæftigelsesindsats bør tilrettelægges således, at den bakke op om lediges ønsker om at blive iværksætter.

Den aktive beskæftigelsesindsats bør indeholde muligheden for at ledige, der ønsker at blive iværksættere, kan følge særlige forløb, hvortil der er tilknyttet mulighed for uddannelse, rådgivning, sparring og netværk.

Forløbene skal målrettes ledige med en bæredygtig forretningsidé. Iværksætterforløb indeholdende

Ase mener,

at den aktive beskæftigelsesindsats bør tilrettelægges således, at den bakke op om lediges ønsker om at blive iværksætter.

Ase mener,

at ledige, der deltager i særlige iværksætterforløb og forbereder opstart af egen virksomhed, skal undtages fra rådighedsforpligtelsen, herunder at bekræfte jobsøgning og dokumentere jobsøgning via Jobloggen, da fokus i stedet skal være på forretningsplanen, herunder progression af denne frem mod etablering af selvstændig virksomhed.

for eksempel møder med en forretningsrådgiver, der løbende skal vurdere forretningsplan, økonomi, lederskab m.m. skal gøre ledige til iværksættere og derved sikre, at de bliver i stand til at forsøge sig selv gennem deres nyetablerede virksomhed.

Ase mener, at ledige, der deltager i særlige iværksætterforløb og forbereder opstart af egen virksomhed, skal undtages fra rådighedsforpligtelsen, herunder at bekræfte jobsøgning og dokumentere jobsøgning via Jobloggen, da fokus i stedet skal være på forretningsplanen, herunder progression af denne frem mod etablering af selvstændig virksomhed.

hvor ledige blev fritaget for rådighedspligten, og hvor fokus i jobsamtalen blev flyttet fra konkret jobsøgning til individuel rådgivning om forretningsplaner mv.

Ved afslutningen af projektet havde 73 iværksættere fået hjælp til at realisere deres forretningsidé. Heraf havde 30 oprettet et CVR-nr. og drev deres selvstændige virksomhed, mens yderligere 10 var blevet fastansat på grundlag af deres projektidéer. Den seneste oplyste status er, at flere er på vej til at registrere deres virksomhed.

Evalueringen af ordningen peger på, at fritagelsen fra rådighed i etableringsfasen blev oplevet som en væsentlig succesfaktor.¹⁴

Mange spirende iværksætteridéer risikerer at gå tabt, fordi den aktive beskæftigelsesindsats ikke understøtter iværksætteri.

I Aalborg kommune forsøger man sig netop nu med at fremme iværksætteri som en del af en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats. På næste vises til forsøg med iværksætteri som er igangsat.

Opstart af virksomhed på dagpenge med succes

Mange, der starter selvstændig virksomhed fra ledighed, kan opnå succes. Erfaringer fra en forsøgsordning gennemført i Væksthus Nordjylland i samarbejde med Aalborg Universitet viser, at med den rette rådgivning, sparring og støtte, er der gode muligheder for, at iværksætterdrømmen bliver en levevej.¹³

Deltagerne fik her mulighed for et 40 ugers tilrettelagt forløb med henblik på opstart af egen virksomhed,

¹³ COWI har for Væksthus Nordjylland evalueret etableringsordningen for vækst- og vidensiværksættere. "Opfølgende evaluering af etableringsordningen for vækst- og vidensiværksættere", december 2016. Projektperioden for ordningen løb fra 13. februar 2013 til 31. december 2014.

¹⁴ Dagpengekommisionen, Arbejdsrapport: "Dagpengesystemet for selvstændige, freelancere og honorarmodtagere mv.", oktober 2015.

Forsøg 1

Mulighed for at fremme iværksætteri hos udvalgte målgrupper:

Målgruppen i forsøget er dimittender, der har en relevant forretningsidé og samtidig er motiverede for at blive selvstændige. Kommunen har som frikommune fået følgende fritagelser og muligheder for gruppen af ledige dimittender:

- Fritagelse fra rådighedspligten
- Min Plan erstattes med Min Iværksætterplan
- Fokus i jobsamtaler flyttes
- Mulighed for at bevilge iværksætterforløb

Ud af 100 startende dimittender er forventningen, at 55 personer etablerer virksomhed, og at 40 af disse virksomheder eksisterer efter 2 år.

Forsøg 2

Mikrolån:

I forsøget kan ledige på dagpenge få støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til etablering af selvstændig virksomhed samt tilskud til forsørgelse i op til seks måneder.¹⁵

Ledige kan få bevilliget et mikrolån på mellem 1.000 og 50.000 kr. til opstart af egen virksomhed, såfremt det vurderes at der foreligger en realistisk forretningsplan, som kan løse deres forsørgelsesmæssige situation.

Hvis forretningsplanen 'godkendes', skal den ledige gennemgå et tre måneders vejlednings- og opkvalificeringsforløb, hvor der er mødepligt fem dage om ugen. Kurset har til hensigt at udvikle og udfordre forretningsplanen – og den ledige undervises blandt andet i markedsanalyser, markedsføring, skatteregler, budget og regnskaber.

Først derefter foretages den endelige vurdering af, om den ledige kan få et mikrolån til at starte virksomhed. I de første seks måneder kan den ledige om nødvendigt også få tilskud til forsørgelse.

Jobcenter Aalborg forventer at sende 80 borgere gennem kursusforløbet. Heraf forventes 60 at få bevilliget et mikrolån, og 45 af dem forventes inden for en periode på tre til fem år at ende som selvforsørgende.¹⁶

Beregninger foretaget på baggrund af et projekt i Aarhus kommune – hvor dette omhandlede mikrolån til revalidender – viser, at investeringen i at tilbyde mikrolån tjenes hjem, såfremt blot 6 pct. af deltagerne, der understøttes i at blive selvstændige, bliver selvforsørgende i en 5-årig periode. Det må formodes, at tilsvarende resultater kan opnås blandt ledige dagpengemodtagere.

¹⁵ Målgruppen er udover ledige på dagpenge desuden jobparate ledige på kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

¹⁶ <http://www.altinget.dk/arbejdsmarked/artikel/i-aalborg-kan-ledige-snart-laane-50000-til-at-starte-egen-virksomhed>

4 Jobsøgningspligten fjernes fra ordningen om en mindre intensiv indsats

Ledige – med under seks ugers tilbageværende ledighed – som følge af at de enten er på vej i job, på barsel, efterløn eller folkepension kan i dag blive omfattet af en mindre intensiv indsats.

En mindre intensiv indsats som omfatter, at de ikke har pligt til at møde personligt op til samtaler i jobcenteret, a-kassen eller hos anden aktør. De har heller ikke pligt til at deltage i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dog har de pligt til at søge rimeligt og relevant arbejde. Relevant arbejde omfatter arbejde, som medlemmet kan varetage i den periode, hvor den pågældende er omfattet af ordningen.

Ases foreslår, at jobsøgningspligten fjernes fra ordningen om en mindre intensiv indsats.

Det giver ganske enkelt ikke mening – hverken for arbejdsgivere, der skal behandle "pseudoansøgninger", eller for ledige som skal opfylde rådighedsforpligtelsen om at søge "rimeligt og relevant" arbejde vel vidende at de inden for de kommende seks uger er på vej på barsel, efterløn, folkepension eller allerede har skrevet kontrakt med en arbejdsgiver, som de skal starte i job hos.

Ases erfaringer er, at det er yderst sjældent, at der er "rimeligt og relevant" arbejde at søge, og at der rent faktisk opnås kortvarige ansættelser under ordningen. Derimod bevirker jobsøgningspligten, at mange arbejdsgivere bruger tid på ansøgninger fra medlemmer, som ikke er attraktive pga. den korte tid de er til rådighed, eller hvor det måske skinner igennem, at medlemmet ikke brændende ønsker sig stillingen.

Ase foreslår,

at jobsøgningspligten fjernes fra ordningen om en mindre intensiv indsats.

ANALYSE

Udgivet af: Ase

Redaktion:

Troels Krog - troels.krog@ase.dk

Tina Kongsoe - tina.kongsoe@ase.dk

Louise Wandahl Jensen - louise.wandahl.jensen@ase.dk

Astrid Søborg - astrid.soborg@ase.dk

Lone Vibe Nielsen - lone.vibe.nielsen@ase.dk

Produktion: Ase

Ase

Frederikskaj 4

2450 København SV

Tlf. 7013 7013

ase.dk

Layout:

Rune Nymann - rune@omw.dk

